Κυριακὴ τοῦ Ἀσώτου (Λουκᾶ 15, 11-32)
24 Φεβρουαρίου 2008

«Πόσοι μίσθιοι τοῦ πατρός μου περισεύσουσιν ἄρτων,
ἐγὼ δὲ λιμῷ ἀπόλλυμαι… Ἀναστὰς πορεύσομαι πρὸς τὸν πατέρα».

Τοῦ ἀσώτου ἐπεκράτησε, ἀδελφοί, νὰ ὀνομάζεται ἡ σημερινὴ Κυριακή. Καὶ τοῦτο ἐπειδὴ διαβάζεται στὶς ἐκκλησίες μας ἡ γνωστὴ εὐαγγελικὴ περικοπή, ποὺ ἀναφέρεται στὴ θλιβερὴ καὶ ὀλέθρια πτώση ἐκείνου τοῦ παιδιοῦ ποὺ ξεστράτησε ἀπὸ τὸ δρόμο τοῦ Θεοῦ, δρόμο τιμῆς, ἀρετῆς καὶ ἠθικῆς. Καὶ ἔτσι βυθίστηκε στὴν ζωὴ τῆς ἀσωτείας, τῆς αἰσχρῆς ἁμαρτίας. Καὶ κατήντησε ἀπὸ ἀρχοντόπουλο χοιροβοσκὸς πειναλέος, κοκκαλιάρης, καὶ ξυπόλητος, ἀληθινὰ ἀξιοθρήνητος./p>

Δυστυχισμένο παιδί. Ζήτησες τὴν χαρὰ καὶ βρῆκες τὸν πόνο. Ὀνειρευόσουν τὴν εὐτυχία καὶ ἀγκάλιασες τὴ δυστυχία. Πῆρες τὰ χαρίσματα ἀπὸ τὸν πατέρα καὶ τὰ πέταξες στὸ βοῦρκο. Ἤσουνα στὸ σπίτι καὶ ποθοῦσε νὰ φύγεις μακριά. Ἔφυγες μακριὰ καὶ ποθοῦσες νὰ γυρίσεις στὸ σπίτι σου. Ἄλλοτε σὲ ζήλευαν οἱ δοῦλοι. Τώρα ζηλεύεις ἐσὺ τοὺς δούλους. Ἤσουνα ἀρχοντόπουλο κὰ ἔγινες χοιροβοσκός. Ἤσουν πορφυροντυμένος καὶ ἔγινες κουρελιάρης. Ἤσουν γνήσιος γυιὸς καὶ ἔγινες ἀποστάτης. Ἤσουν ἅγιος καὶ ἔγινες ἄσωτος. Ἤσουν χορτᾶτος καὶ τώρα μὲ κόπο ἀναζητεῖς πεινασμένος λίγα ξυλοκέρατα. Κυνήγησες τὴν δόξα καὶ βρῆκες ἀτιμία. Ζήτησες περισσότερα καὶ ἔχασες τὰ πάντα.

Εὐτυχῶς δὲν ἔχασες τὴν ἐλπίδα, τὴν νοσταλγία, τὴν ἐπιστροφὴ καὶ ἔλεγες: Πόσοι ὑπηρέτες τοῦ πατέρα μου τρῶνε καὶ χορταίνουν καὶ ἐγὼ ὁ γυιός του πεθαίνω ἀπὸ τὴν πεῖνα; Ὦ πατέρα «ἐμακρύνθην ἀπὸ σοῦ. Μὴ ἐγκαταλίπῃς με μηδὲ ἀχρεῖον δείξῃς τῆς Βασιλείας Σου. Ἔπεσα μὲ τὴν θέλησή μου, ἀπὸ ἐπιλογή μου, στὴν ἁμαρτία. Τώρα ὅμως ἀφυπνίζομαι ἀπὸ τὸν ἠθικὸ λήθαργο, ἐπιστρέφω κοντά σου καὶ φωνάζω μὲ ὅλη τὴν δύναμη τῆς ταλαιπωρημένης ὑπάρξεώς μου· Πάτερ ἁγαθὲ δὲν εἶμαι πλέον ἄξιος νὰ ὀνομάζωμαι παιδί σου. Δὲν ἔχω τὴν ἀξίωση οὔτε ὡς δοῦλος σου νὰ προσληφθῶ. Γιατί οἱ δοῦλοι σου μένουν στὸ σπίτι, ἐνῶ ἐγὼ εἶμαι ἀνάξιος νὰ μένω σὲ αὐτό. Ἐργάτη σου μισθωτὸ κάνε με, ἂν καὶ δὲν τὸ ἀξίζω. «Ἐξελεξάμην παραριπτεῖσθαι ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ Θεοῦ μου μᾶλλον ἢ οἰκεῖν με ἐν σκηνώμασιν ἁμαρτωλῶν» (Ψαλμ. 83ος, στίχ. 11). Δηλαδὴ προτιμῶ (τώρα) νὰ εἶμαι παραπεταμένος στὸ σπίτι μου καὶ νὰ ἔχω τὴν τελευταία θέση παρὰ νὰ κατοικῶ σὲ

σκηνώματα καὶ ἀνάκτορα ἁμαρτωλῶν.

Ἀναστὰς λοιπὸν ἦλθε πρὸς τὸν πατέρα του. Καὶ ἐκεῖνος βλέπει «ἔτι μακρὰν αὐτοῦ ἀπέχοντος» ἕνα πειναλέο, γυμνό, ξυπόλητο ποὺ σέρνει ἀργὰ τὰ βήματά του, καὶ ἀναγνωρίζει σὲ αὐτὸν τὸ παιδί του καὶ «εὐσπλαγχνίσθη καὶ δραμὼν ἐπέπεσεν ἐπὶ τὸν τράχηλον αὐτοῦ καὶ κατεφίλει αὐτόν». Φίλημα ἀγάπης καὶ συγχωρήσεως ἔδωκε ὁ πατέρας στὸ παιδί του καὶ ὄχι μόνο· «ἐξενέγκατε τὴν στολὴν τὴν πρώτην καὶ ἐνδύσατέ τον» παραγγέλλει. «Δότε δακτύλιον εἰς τὴν χεῖρα αὐτοῦ» καὶ ὑποδήματα στὰ πόδια του· «καὶ τὸν μόσχον τὸν σιτευτὸν θύσατε», ἵνα «φαγόντες εὐφρανθῶμεν ὅτι ὁ υἱός μου νεκρὸς ἦν καὶ ἀνέζησε, ἀπολωλὸς ἦν καὶ εὑρέθη». Ἀδελφοί, καταλάβατε τὸ μεγαλεῖο τῆς θείας εὐσπλαγχνίας; Εὐθὺς σὰν ὁ ἁμαρτωλὸς υἱὸς ἐπιστρέψη, ὁ Θεὸς Πατέρας πρῶτος σπεύδει πρὸς συνάντησή του, τὸν ἀγκαλιάζει, τὸν φιλάει καὶ τὸν ἀποκαθιστᾶ στὴν πρώτη τιμή. Τοῦ δίνει δακτυλίδι στὸ χέρι καὶ ὑποδήματα στὰ πόδια, γιὰ νὰ βαδίζη πλέον στὸ δρόμο τῆς ἀρετῆς. Τὸν δέχεται χωρὶς ἐπιφυλάξεις, χωρὶς ὅρους, χωρὶς κυρώσεις, χωρὶς ἐπιπλήξεις, ἀλλὰ μὲ χαρὲς καὶ γλέντια καὶ χοροὺς «πάλιν τῆς οἰκείας δόξης χαρίζεται τὰ γνωρίσματα καὶ μυστικὴν τοῖς ἄνω ἐπιτελεῖ εὐφροσύνην» (Στιχηρὸ ἀπὸ τὸν ἑσπερινό της Κυριακῆς τοῦ Ἀσώτου).

Ἀδελφοί, ἀκροατὲς τοῦ λόγου τοῦ Θεοῦ. Πάντα ὁ ἐρχομὸς τοῦ Τριωδίου καὶ τῆς Μεγάλης Σαρακοστῆς ἀποτελεῖ ἕνα σημαντικὸ γεγονὸς γιὰ τὸν χριστιανό, μιὰ ἀφορμὴ γιὰ ἐπιστροφὴ τοῦ ἀνθρώπου στὸν Θεό, μιὰ πορεία πρὸς συνάντηση μαζί Του. Ἂς φωνάξουμε λοιπὸν τὸ «Ἀναστὰς πορεύσομαι πρὸς τὸν Πατέρα» ὅπως ὁ Ἄσωτος, καὶ χωρὶς ἀναβολὴ ἂς πάρουμε τὸ δρόμο τῆς ἐπιστροφῆς. Καὶ τοῦτο γιατί μέχρι στιγμῆς ἔχουμε μιμηθεῖ τὸν «ἄσωτο» στὸ πρῶτο μέρος τῆς ζωῆς του, δηλαδὴ στὸ ὅτι ἔχουμε ἀπομακρυνθεῖ ἀπὸ τὸν Θεό. Ζοῦμε στὴν ἐξορία ὅπως ὁ Ἀδάμ. Φορτωμένοι μὲ τὸ βάρος τῶν ἁμαρτιῶν μας, νομίζουμε πὼς δὲν ὑπάρχει σωτηρία καὶ πέφτουμε ἴσως σὲ ἀπόγνωση. Μπροστά μας ὅμως βλέπουμε δυὸ δρόμους νὰ ἀνοίγωνται. Ἂν ἀκολουθήσουμε τὸν δρόμο τῆς ἀπελπισίας, στὸ τέλος τοῦ δρόμου θὰ βροῦμε στὸ δένδρο κρεμασμένο τὸν Ἰούδα. Ἂν ἀκολουθήσουμε τὸν ἄλλο δρόμο, στὸ τέλος του θὰ μᾶς περιμένει μία πατρικὴ ἀγκαλιά. Ἡ ἀγκαλιὰ τοῦ Θεοῦ Πατέρα. Ὅμως δὲν πρέπει νὰ καθυστεροῦμε ἄλλο. Ἡ ζωὴ δὲν περιμένει.

Ἂς ποῦμε ἀποφασιστικά: «Ἀναστὰς πορεύσομαι πρὸς τὸν Πατέρα» καὶ ἂς ἀκολουθήσουμε τὸν δρόμο τὰ ἐπιστροφῆς. Ὁ δρόμος βέβαια δὲν θὰ εἶναι εὔκολος. Θὰ χρειασθῆ νὰ κοπιάσουμε, νὰ ματώσουμε. Ἡ πορεία μας θὰ εἶναι ἀνηφορικὴ καὶ θὰ πρέπει νὰ τὴν χαρακτηρίζει ἡ θλίψη γιὰ τὴν ἐξορία μας ἀπὸ τὸν οὐρανό. Γι᾽ αὐτὸ θὰ πρέπη νὰ ἀποχωρισθοῦμε: ἀπὸ τὴν τεμπελιὰ ποὺ μᾶς κρατᾶ σὲ μία ὀδυνηρὴ παθητικότητα, ποὺ ὁδηγεῖ συνεχῶς πρὸς τὰ κάτω· ἀπὸ τὸν ἐγωκεντρισμό, αὐτὴ τὴ

λαθεμένη στάση, ποὺ δὲν μᾶς ἀφήνει νὰ ταπεινωθοῦμε καὶ νὰ φτάσουμε μέχρι τὸ πετραχήλι ἑνὸς πνευματικοῦ· ἀπὸ τὴν ἀργολογία, τὰ πολλὰ καὶ ἄχρηστα σχόλια καὶ λόγια, ποὺ δὲν προσφέρουν τίποτα, ἀλλὰ σκοτώνουν, δηλητηριάζουν καὶ φουντώνουν τὴν δειλία, τὴν ἀργία, τὸν ἐγωκεντρισμό· καὶ τέλος θὰ πρέπη νὰ μειώσουμε τὶς ἐπιπόλαιες κοινωνικὲς ψυχαγωγίες καὶ τὰ γλέντια ποὺ ὁδήγησαν τὸν Ἄσωτο στὴν ἀνυπόφορη μοναξιὰ καὶ τὴν συντροφιὰ τῶν χοίρων. Αὐτὲς οἱ συνήθειες πρέπει νὰ ἀποβληθοῦν. Ἀντὶ αὐτῶν ἂς ἀποκτήσουμε συναίσθηση τῆς ἁμαρτωλότητός μας, αὐτογνωσία καὶ σωφροσύνη, ταπείνωση ὅπως ὁ Τελώνης, μετάνοια ὅπως ὁ Ἄσωτος.

Ἡ περίοδος τῆς Μεγάλης Σαρακοστῆς ποὺ ἀνατέλλει μᾶς προσφέρει τὴν εὐκαιρία νὰ ξαναβροῦμε τὸν ἑαυτό μας καὶ τὸ θεῖο προορισμό μας. Ἀρκεῖ νὰ ποῦμε μὲ ἀποφασιστικότητα ὅπως ὁ Ἄσωτος: «Ἀναστὰς πορεύσομαι πρὸς τὸν Πατέρα». «Ἀναστὰς πορεύσομαι πρὸς τὴν Ἀνάστασιν». «Ἀναστὰς πορεύσομαι πρὸς τὴν προσωπική μου Ἀνάσταση». Ἀμήν.

Ἀρχιμ. Ν. Κ.